

KESTÄVÄ JA INNOVATIIVINEN

KULTTUURIESPOO 2030

Valtuusto 9.11.2015

SISÄLLYS

- 3 Johdanto
- 6 Megatrendit ja kaupunkien kehitysvaiheet linjausten lähtökohtana
- 11 Kestävän ja innovatiivisen kaupungin tavoitteet
- 14 Organisaatio sopeutuu muiden mukana
- 16 Toimenpiteitä tulevaisuuden kulttuurikaupungin luomiseksi

Vuonna 2030 Espoo on luova ja rohkea kulttuurikaupunki, joka tukee kestävästä elämäntapaa. Eri sektoreiden välinen yhteistyö toimii ja kaupunki menestyy kokeilevalla ja uteliaalla asenteella. Kulttuuri ja taide ovat läsnä kaupungin hengessä, asukkaiden arjessa, fyysisessä kaupunkiympäristössä ja espoolaisessa identiteetissä.

JOHDANTO

Valtuuston neuvottelusopimuksen (14.11.2014) ensimmäisen pöytäkirjamerkinnän mukaisesti valtuustolle on valmisteltu päätettäväksi kulttuuristrategia. Koska Espoolla on yksi yhteinen strategia, Espoo-tarina, kulttuurin tulevaisuuden linjauksia kutsutaan nimellä KulttuuriEspoo 2030.

KulttuuriEspoo 2030 hyödyntää kulttuurin ja taiteen näkökulmaa koko kaupungin tulevaisuuden linjauksissa. Kulttuuri ylittää ja läpäisee yhteiskunnan sektoreiden rajat sekä sosiaalisesti että taloudellisesti. Espoossa kulttuurilla ja taiteella tulisi olla näkyvämpi rooli esimerkiksi kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa, oppimisessa, sosiaalipalveluissa ja terveydenhoidossa.

Espoolla on kaikki edellytykset olla edelläkävijä: innovatiivinen ja kestävä kulttuurikaupunki. Siitä, mitä se tarkoittaa ja miten se saavutetaan, on sovittava organisaatioiden väliset raja-aidat ylittäen. Luova kaupunki tehdään yhdessä.

Espoo muuttuu ja kasvaa hurjaa vauhtia. Länsimetro synnyttää uusia asuinalueita, tuo Helsingin itäisimmätkin kolmat lähemmäs ja sitoo Espoon yhä tiiviimmin osaksi metropolialuetta ja muuta maailmaa. Tässä kehityksessä paikallisidentiteetin tärkeyttä ei saa unohtaa.

Espoo-tarinan mukaan Espoo haluaa olla menestyvä kaupunki. Jotta kaupunki voi menestyä ja kehittyä, se tarvitsee luovan ympäristön. Kulttuuri on luovan ja menestyvän kaupungin perusta. Kulttuurin ja taiteen arvoa ei mitata sillä, mitä aineellista hyötyä kulttuurilla ja taiteella on, vaan ajatusleikillä siitä, millainen kaupunki Espoo olisi ilman kulttuuria. Edelläkävijyyys vaatii riskinottoa sekä sallivan ja luovan ilmapiirin luomista. Uteliaisuus luo uutta ajattelua ja innovaatioita. Espoo tarvitsee kulttuuria menestyäkseen.

Espoo Innovation Garden määrittelee kaupunkimme innovaatioiden ja rohkeiden kokeilujen puutarhaksi. Määrittelyllä viitataan esimerkiksi yhdessä tekemisen ja luomisen kulttuuriin. Keilaniemi-Otaniemi-

Espoolla on kaikki edellytykset olla edelläkävijä: innovatiivinen ja kestävä kulttuurikaupunki.

© Ari Karttunen/EMMA

Keskeiset käsitteet

Tässä kappaleessa määritellään ne kulttuurin, moninaisuuden ja saavutettavuuden käsitteiden piirteet, jotka ovat erityisen merkittäviä KulttuuriEspoo 2030 -linjausten kannalta.

Kulttuuri

Kulttuuri on kommunikaatiota, kulttuuri on tapa elää ja käyttäytyä. Kulttuuri ja taide rakentavat ihmisen identiteettiä koko elämän ajan. Kaikilla on oikeus kulttuuriin. Kaupunkikulttuuri edistää moninaisuutta ja kestäväää elämäntapaa kaupungeissa. Kulttuuri on kaupungin keskeinen vetovoimatekijä ja se tarjoaa edellytyksiä monipuoliselle yritystoiminnalle.

Moninaisuus

Kulttuurinen moninaisuus luo edellytyksiä tarkastella asioita eri näkökulmista. Kulttuuri auttaa ymmärtämään ja hyödyntämään kansainvälistymisen aiheuttamia yhteiskunnallisia muutoksia. Kulttuuritoiminta mahdollistaa monipuolisen vuorovaikutuksen esimerkiksi eri-ikäisten, erilaisiin vähemmistöihin kuuluvien ja eri kulttuuritaustoista tulevien asukkaiden välillä.

Saavutettavuus

Saavutettavuus edellyttää, että kulttuuripalveluja ja -tapahtumia on tarjolla. Kaikilla asukkailla on mahdollisuus osallistua ja nauttia taiteesta ja kulttuurista. Julkisten kulttuuripalveluiden luonteeseen kuuluu, että ne tavoittavat laajasti kaikki kaupungin asukkaat. Palveluista viestitään asukkaille aktiivisesti.

Tapiola-alue nähdään Innovation Gardenin sydämenä, jossa runsas taide- ja kulttuuritarjonta rikastuttavat tieteen ja talouden aktiivista toimintaa. KulttuuriEspoo 2030 haluaa nostaa espoolaisen, kansainvälisen huipputaiteen ja kulttuuritoiminnan näkyvämmiin esiin kaupungin imagotekijänä ja osana Espoo Innovation Gardenia.

Espoon edellinen kulttuurivisio, *Kulttuuri kuuluu kaikille*, kirjoitettiin vuonna 2003. Nyt on kuitenkin aika katsoa rohkeasti tulevaisuuteen. Espoo-tarina asettaa kaupunkitasoiset tavoitteet, ja KulttuuriEspoo 2030 määrittelee keinoja, joilla niihin voidaan poikkihallinnollisesti vastata.

Julkiset kulttuuripalvelut edistävät saavutettavuutta ja tasa-arvoa

Kaupungin kulttuuripalveluiden tuottamista ohjaavat lainsäädännön lisäksi muut yhteiskunnalliset arvot, kuten tasapuolisuuden edistäminen. Kulttuuripalvelut tuotetaan yhteistyössä eri sektoreiden toimijoiden kanssa. Julkisen toimijan tehtävänä on ohjata, koordinoita ja luoda edellytyksiä kulttuuritoiminnalle.

Suuren osan Espoon kulttuuripalveluista järjestävät kumppaniyhteisöt. Palvelut tuotetaan yhteistyössä kaupungin kanssa. Espoo varautuu toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutoksiin vuorovaikutuksessa espoolaisten kumppaneidensa, pääkaupunkiseudun muiden

” Kulttuuri ja taide auttavat meitä ajattelemaan uudella tavalla.

Anna Valtonen, Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun dekaani

© Heidi-Hanna Karhu

kuntien, muiden suomalaisten kaupunkien sekä ulkomaisten kaupunkiverkoston kanssa.

Espoossa kulttuuripalveluilla halutaan edistää tasa-arvoa sekä vahvistaa yhteisöön kuulumisen tunnetta, osallistumista ja hyvinvointia. Tulevaisuuden Espoo on yhä vahvemmin moninainen kaupunki, jossa äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia

puhuvia asukkaita on vuonna 2030 yli 20 prosenttia.

Kulttuuripalveluiden saavutettavuutta pyritään edistämään myös viestimällä asukkaille aktiivisesti tarjolla olevista palveluista eri kanavissa. Monipuolisten palveluiden järjestämisessä ja niistä viestimässä hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia.

MEGATRENDIT JA KAUPUNKIEN KEHITYSVAIHEET LINJAUSTEN LÄHTÖKOHTANA

KulttuuriEspoo 2030 perustuu ymmärrykseen yhteiskuntaamme lähivuosikymmeninä muuttavista megatrendeistä sekä kaupunkien läpikäymistä kehitysvaiheista.

Megatrendillä tarkoitetaan toimintaympäristön ulkoista, väistämätöntä globaalia muutosta ja muutovoimaa, jolla on myös paikallisia vaikutuksia. Megatrendien aikaansaama muutos haastaa yksittäisten ihmisten, yhteisöjen, yritysten ja julkisten organisaatioiden vakiintuneet toimintatavat. Vanhat vahvuudet ja ratkaisut menettävät voimansa. Uudet ilmiöt luovat paitsi ei-toivottuja seurauksia myös uusia mahdollisuuksia ratkaista ongelmia ja menestyä.

Niukkenevat luonnonvarat

Energian ja luonnonvarojen kysyntä kasvaa lähivuosikymmeninä maailmanlaajuisesti. Syynä on kasvava väestö ja suurten kehittyvien maiden nopea vaurastuminen. Luonnonvarojen niukkeneminen pakottaa pidentämään suunnittelun horisonttia ja kehittämään pitkäjänteisesti resurssiviisaita järjestelmiä.

Arjessa tämä tarkoittaa merkittäviä muutoksia teknologiaan sekä ihmisten käyttäytymiseen ja yhdyskuntarakenteeseen. Erityisesti asumisen ja liikumisen ratkaisut muuttuvat. Kyse on teollistumista vastaavasta sukupolven mittaisesta murroksesta.

Väestönmuutos

Kaupungistuminen on yksi 2000-luvun suuria yhteiskunnallisia murroksia. Suomi on kaupungistunut muuhun Eurooppaan verrattuna hitaasti, mutta tulee nousemaan muiden maiden tasolle. Kaupungistuminen tapahtuu aiempaa metropolivoimaisemmin. Globaaliin talouteen integroituneisiin innovaatiokeskittyisiin, joihin myös Helsingin metropolialue kuuluu, hakeutuu ihmisiä kaikkialta maailmasta. Syntyy tiheämpiä, laajempia ja monikulttuurisempia kaupunkeja. Kolmas suuri väestönmuutoksen ilmiö on väestön ikääntyminen. Tähän asti yhteiskunnat on suunniteltu pitkälti työikäisen väestön ehdoilla. Tulevina vuosikymmeninä ikääntyvän väestön osuus kasvaa merkittävästi, minkä seurauksena monet yhteiskuntamme käytännöt muuttuvat.

Digitalisoituminen

Digitaalisten järjestelmien tulo osaksi kaikkea työtä ja vapaa-aikaa muuttaa parhaillaan radikaalisti yritysten, yhteisöjen ja kokonaisten yhteiskuntien organisoitumisen tapoja. Digitaaliset järjestelmät luovat merkittäviä tehokkuusetuja ja mahdollistavat uudenlaiset hajautuneet toimintatavat. Digitalisaation ansiosta globaali työnjako muuttuu ja ihmistyön arvo määräytyy uusilla tavoilla. Jo nyt uusi digitaalinen logiikka on mullistanut esimerkiksi median, pankkimaailman ja musiikkibisneksen. Työn, toimeentulon ja kuluttamisen rakenteet käyvät läpi perusteellisen murroksen lähivuosikymmeninä.

Minä-me-yhteiskunta

Vaurastuminen, koulutustason nousu ja informaation digitaalinen avautuminen ovat mahdollistaneet ihmisten aiempaa vahvemman yksilöllistymisen. Ihmiset voivat aiempaa vapaammin valita, mihin ryhmään kuuluvat ja miten. Syntyperän ja ammatin kaltaiset tekijät ovat entistä pienempi osa ihmisten identiteettiä. Digitaalinen kommunikaatio on synnyttänyt kokonaan uudenlaisen yhteisöjen kerroksen ja uusia tapoja tehdä yhteistyötä. Monet yhteiskuntamme instituutioista perustuvat yhä oletukseen perinteisestä tavasta kuulua ja identifioitua asuinpaikkaan, kansakuntaan tai muuhun yhteisöön. Tämä synnyttää hankausta yksilöiden ja instituutioiden välillä.

Yhteiskunnallinen muutos luo uuden kaupungin

Kaupunkitutkija Charles Landryn mukaan jokainen taloudellinen ja yhteiskunnallinen muutos luo uutta sosiaalista järjestystä sekä uusia tapoja toimia ja oppia - siis uuden kaupungin. Landry on määritellyt

kaupungistumisen ja urbaanin kehityksen vaiheet toisesta maailmansodasta nykypäivään blogissaan 2.4.2014 (<http://charleslandry.com/blog/the-city-1-0/>). Historiallista kaupunkia hän kutsuu nimellä Kaupunki 0.0. Tätä seuraavat Kaupungit 1.0, 2.0 ja 3.0.

Kaupunki 1.0

- Tyypillistä 1960-80-luvulla
- Kaupunki kuin iso tehdas: siiloutunut ja sektoreihin jaettu
- Kehittyminen talouden, infrastruktuurin ja organisaatioiden ehdoilla
- Kokeileminen ja epäonnistuminen tuomittavaa
- Estetiikalla pieni merkitys
- Kulttuurin yleisö pääasiassa eliittiä

Kaupunki 2.0

- 1990-luvulta alkaen
- Tiedepuistot ja huipputekniikan teollisuus isossa roolissa
- Yhteistyö- ja kumppanuusajattelu laajenee
- Kaupunkimaisuus leimaavaa
- Kaupungin henkeä ja imagoa luodaan fyysisillä rakennuksilla, kuten pilvenpiirtäjillä ja muilla näyttävillä arkkitehtuuriluomuksilla
- Tietoisuus luovan talouden merkityksestä kasvaa: kulttuuria aletaan pitää kilpailuvalttina
- Asukkaat kulttuurin asiakkaina ja kuluttajina

Kaupunki 3.0

- Asukkaiden kollektiivista luovuutta ja älykkyyttä halutaan käyttää kaupungin suunnittelussa
- Asioiden kokeminen tärkeää
- Kaupunki organismina, jossa poikkihallinnollinen yhteistyö on tapa työskennellä
- Tilaa yrityksille ja erehdyksille: ainoa tie menestykseen
- Yrittäjyyteen, luovaan ja innovatiiviseen talousajatteluun kannustetaan: start-up-kulttuuri
- Luodaan kulttuurisia ja fyysisiä tiloja, joissa ihmiset voivat toteuttaa luovuuttaan: ns. kolmas tila kodin ja työpaikan ulkopuolella
- Tuetaan pop-up-kulttuurin eri muotoja
- Etsitään ja hyödynnetään erilaisia osallisuuden keinoja ja kannustetaan asukkaita aktiivisuuteen päätöksenteossa
- Kulttuuria erilaisissa paikoissa, kuten kaduilla, kahviloissa, pop-up-tapahtumissa
- Ihmiset eivät enää ole vain passiivisia kuluttajia, vaan osallistuvat kulttuurin tekemiseen

KESTÄVÄN JA INNOVATIIVISEN KAUPUNGIN TAVOITTEET

Kulttuuri edistää saavutettavuutta ja turvallisuutta

Kulttuuri luo turvallisia paikkoja ja tiloja. Kulttuurin näkyminen arkisissa ympäristöissä teoksina, tapahtumina ja kulttuurin tekemisen paikkoina vahvistaa kokemusta siitä, että tilat ovat kaikille avoimia. Eri ihmisryhmien kynnys liikkua ja oleilla erilaisissa ympäristöissä laskee, kun kulttuuri on niissä läsnä - oli kyse sitten ulkotiloista, kauppakesuksista tai julkisista rakennuksista. Maksuttomissa tiloissa asukkailla on mahdollisuus myös tehdä ja kokea jotain uutta ja siten muokata omaa ympäristöään.

- + Tilojen avoimuus, kaupunkiympäristö, pop-up-toiminta, avustukset, kulttuuria kaikille -palvelut

Kulttuuri auttaa osaamisen uusiutumisessa

Nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassa työpaikkoja ja ammatteja häviää väistämättä ja vanhoja taitoja on pakko päivittää. Kulttuuri voi tarjota uusia oppimisympäristöjä sekä reittejä uuden oppimiseen. Tulevaisuudessa yhä suurempi osa elinkeinoista kytkeytyy jotenkin kulttuuristen merkitysten jalostamiseen. Näiden taitojen kehittämisessä voi erilaisilla kulttuurin toimijoilla olla suuri merkitys.

- + KULPS! - kulttuuri- ja liikuntapolku, työväenopisto, kirjaston pajat, taiteen perusopetus, KäsityöKera

” Tapiolan alueelle tarvitaan uudestaan alueen alkuaikojen pioneerihenkeä.

Anne Stenros, KONEen muotoilujohtaja

Kulttuuri on osa asukaslähtöistä kaupunkikehitystä

Espoo on kasvanut esikaupunkien verkostosta verkostokaupungiksi. Aluekeskusten kehityksessä paikallisella kulttuurilla on ollut tärkeä rooli. Tulevina vuosina Espoo kiinnittyy erityisesti metron myötä entistä tiiviimmin osaksi metropolialuetta, ja monet aluekeskukset saavat aiempaa vahvemman kaupunkimaisen profiilin. Uusia urbaaneja kaupunkiympäristöjä kehitetään asukaslähtöisesti ja kulttuuritiloilla ja -tapahtumilla on kehityksessä tärkeä rooli.

- + Tapiolan kokonaisuus, Ison Omenan palvelutori, Espoonlahden ja Espoon keskuksen kehittäminen

Kulttuuri turvaa yhteiskuntarauhaa ja rakentaa yhteisöllisyyttä

Muuttuva yhteiskunta rikkoo perinteisiä normeja ja korostaa ihmisten yksilöllistä kykyä tulkita muutoksen aiheuttamia ilmiöitä. Ilman kollektiivisia ja kokeellisia tapoja käsitellä uutta, tulkinta voi olla vaikeaa. Taide ja kulttuuri tuovat ihmisiä yhteen. Kulttuuri tarjoaa vaihtoehtoisia tulkintakehyksiä ja tapoja purkaa vaikeitakin asioita. Kulttuurin äärellä ihmisryhmät oppivat toisiltaan ja muokkaavat omia toimintatapojaan.

- + Espoo-päivä, kirjastojen omatoimitapahtumat, monipuolisen asukastoiminnan tukeminen avustuksilla, lastenkulttuuritoiminta

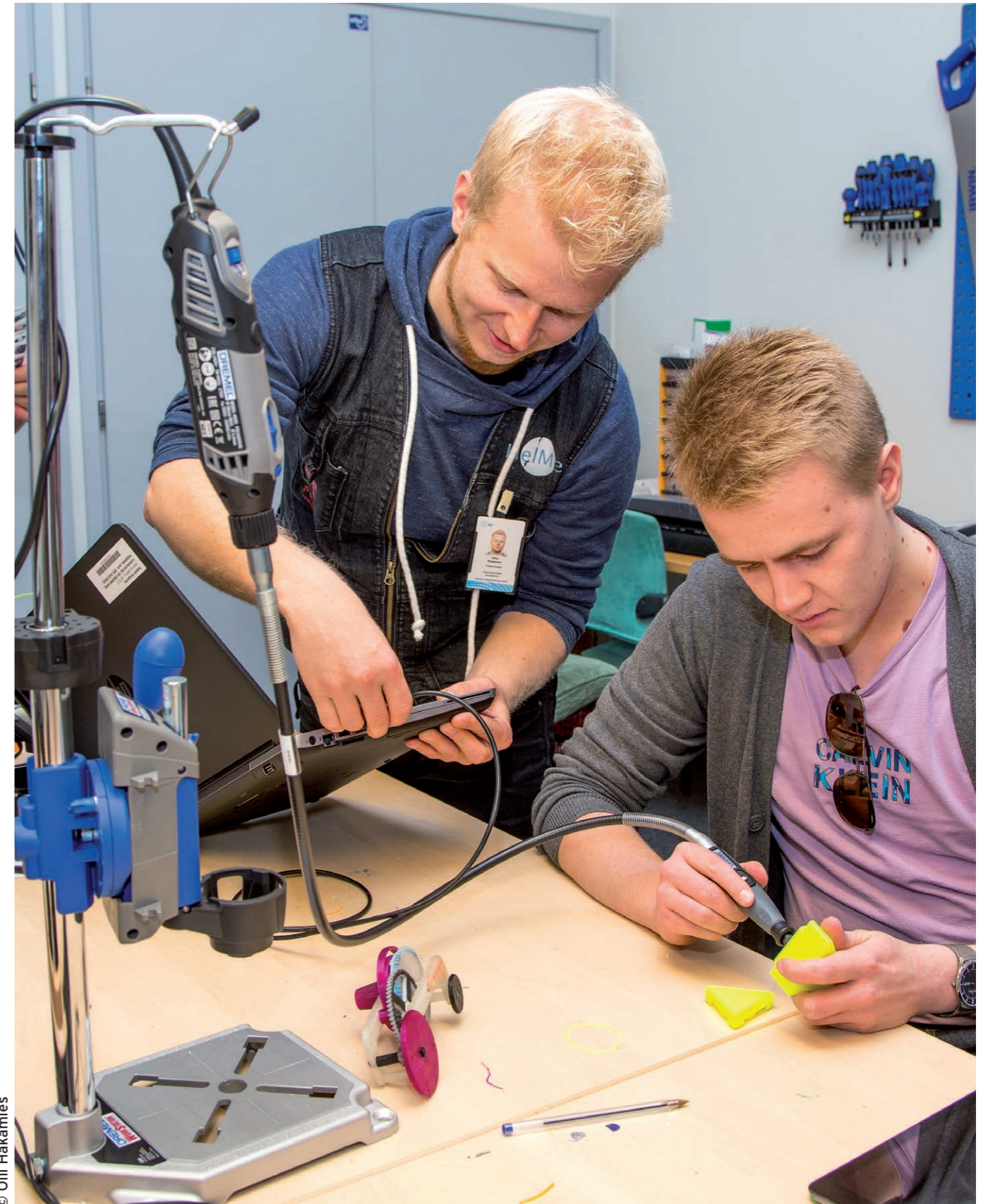
” Kulttuuri läpäisee kaikki sektorit.

Tom Selänniemi, Suomen luontokeskus Haltian johtaja

Kulttuuri rohkaisee yllätyksellisyyteen ja riskinottoon

Kaupungit ja alueet kilpailevat yhä enemmän uusien palvelujen ja toimintojen luomisessa. Kaupungin vetovoima syntyy paitsi toimivista rakenteista ja järjestelmistä, menestyvästä elinkeinoelämästä myös ainutkertaisista ja osin spontaanistikin syntyvistä ilmiöistä. Tässä kulttuurin eri muodoilla on tärkeä rooli. Ne synnyttävät kokemuksen sallivasta, kokeilunhaluisesta ja riskinottoon kannustavasta ilmapiiristä, joka parhaimmillaan laajenee kulttuurista myös muille yhteiskunnan ja elämän osa-alueille.

- + Vetovoimapalvelut, kumppanuus elinkeinotoimen ja Aalto-yliopiston kanssa, taidelaitokset, teatterit, museot, orkesterit, festivaalit, kansainvälisyys, asukastoiminta

ORGANISAATIO SOPEUTUU MUIDEN MUKANA

Yhteiskunnallinen muutos muokkaa yksilöiden ja yhteisöjen toimintaa. Kun maailma ympärillä muuttuu, myös organisaation pitää sopeutua uusiin toimintatapoihin. Tässä kappaleessa määritellään, millä tavalla voisimme Espoossa vauhdittaa KulttuuriEspoo 2030 -linjausten saavuttamista.

Asukkaiden ääni kuuluviin

Asiantuntijat eivät enää yksin määrittele, mitä palveluita kaupungissa tarvitaan. Asukkaat on otettava mukaan dialogiin ja heille on annettava mahdollisuus tehdä itse. Tuloksena voi syntyä esimerkiksi pop-up-tiloja, osallistavia kaupunginosatapahtumia tai ilmiöitä, kuten Ravintolapäivä.

Poikkihallinnollinen yhteistyö hyödyttää kaikkia

Sektori- ja siiloajattelusta on päästävä eroon kaupungin sisällä sekä suhteessa yksityiseen ja kolmannen sektoriin. Yhteistyö hyödyttää kaikkia osapuolia. Espoon kulttuuritoiminnan arvot luovat vahvan perustan verkostoille ja kumppanuuksille.

Menestyminen edellyttää identiteetin tunnistamista

Menestyvän kaupungin pitää tunnistaa omat ominaispiirteensä ja se, minkälaiseksi kaupunki on

kehittymässä. Miltä juuri Espoo kaupunkina näyttää ja tuntuu? Kaupungin identiteetti on tärkeä osa tulevaisuuden suunnittelua. Kulttuuri ja kulttuuriperintö ovat kaupungin dna - se jokin, mikä tekee kaupungista tunnistettavan ja autenttisen.

Rohkeutta toiminnan uudistamiseen

Kulttuurin perinteisiä ja institutionalisoituneita toimintamuotoja on tarkasteltava rohkeasti uudessa valossa. Mihin uteliaisuus voi tulevina vuosikymmeninä johtaa? Miten rohkeus tehdä asioita uudella tavalla vahvistaa yhteiskuntaamme? Kulttuurin merkitys kaupungin menestymisessä ja kestäväen hyvinvoinnin luomisessa pitää tunnustaa.

Kaupunki luo mahdollisuuksia

Kaupunki tarvitsee tekemisen henkeä, jolla pyritään avaamaan uusia ovia. Luovia ongelmanratkaisukeinoja pitää etsiä yhdessä. Asukkaille pitää antaa mahdollisuus kaupunkitilan kokeilevaan käyttöön. Ilmapiiriin täytyy sallia myös virheet: epäonnistuminen opettaa aina uutta. Jos ei uskalla kokeilla, ei voi kehittyä.

” Omien vahvuuksien ja mielenkiinnon kohteiden löytäminen ja niihin energian laittaminen tekee meistä ekspertejä.

Aape Pohjavirta, yrittäjä

TOIMENPITEITÄ TULEVAISUUDEN KULTTUURIKAUPUNGIN LUOMISEKSI

Kaupunkiympäristöstä luodaan asukkaille visuaalisesti eheä kokonaisuus

- Kaupunkikuvan kokonaisuus huomioidaan kaavoituksessa ja lupa-asioissa niin, että se tukee alueen identiteettiä. Keskeisissä kaupunkitiloissa huomioidaan laatu ja espoolaisen taiteen huiput. Eri sektoreiden toimijat laativat suunnitelman ja tavoitteet yhdessä.
- Taiteen prosenttiperiaate otetaan käyttöön kaupungissa kaikessa rakentamisessa. Periaatteen mukaan uudis-, korjaus- ja täydennysrakentamisen kustannuksista noin prosentti käytetään taiteen hyödyntämiseen. Taidetta voidaan hyödyntää luovasti rakentamisessa sekä sisä- että ulkotiloissa.
- Perustetaan poikkihallinnollinen Esteettinen ympäristö -työryhmä. Verkosto ratkoo käytännön kysymyksiä, jotka koskevat esimerkiksi taiteen näkymistä katukuvassa tai asuinympäristöjen viihtyvyyttä.

Kulttuuriympäristö lisää asukkaiden hyvinvointia

- Kaupungin kulttuuriympäristöstä (kartanot, historialliset rakennukset, puistot yms.) kannetaan vastuu yhdessä. Tavoitteet ja toimenpiteet laaditaan poikkihallinnollisesti.
- Lasten ja nuorten kulttuuriperintökasvatusta edistetään *Kestävä kehitys espoolaisen identiteetin rakentajana* -ohjelmassa. Lähiympäristöä käytetään oppimisympäristönä ja lapset ja nuoret otetaan mukaan lähiympäristön suunnitteluun.

Tilojen yhteiskäyttö on monipuolista ja luovaa

- Hallintokuntien välinen yhteistyö on sujuvaa, ja olemassa olevia tiloja käytetään monipuolisesti. Tilojen yhteiskäyttö tukee kaupunkikeskusten elävöittämistä ja kestävä elämäntapaa. Taiteen perusopetuksen opetustilojen tulevaisuus kouluissa lähellä oppilasta turvataan.
- Kaupunki tukee väliaikaisten toimijoiden ja tapahtumien syntymistä osoittamalla niille tiloja. Kaupunki tekee rohkeita tilakokeiluja (pop-up-tapahtumat, mikroyritykset).

” Minulle luovuuden kampus merkitsee oppimista, kokeilemista, uusien ihmisten tapaamista ja ikuista nuoruutta.

Tuula Antola, Espoon kaupungin elinkeinojohtaja

” Jos kaupunki luo yrityksille valmiin alustan, olemme mielellämme mukana yhteistyössä.

Mari Kalmari, Fortumin viestintäjohtaja

- Rakennuksia hyödynnetään niiden koko elinkaarajan ajan ja rakennuksiin ohjataan myös väliaikaista käyttöä.
- Kulttuurisektori on mukana maankäytön suunnittelussa ja alueiden kehittämisessä. Asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa oman asuinalueen kehittämiseen lisätään.

Espoon kaupunginmuseon asiantuntijaroolia vahvistetaan

- Espoon kaupunginmuseo osallistuu suunnitelmallisesti ja aktiivisesti esimerkiksi kaava-, korjaus- ja rakentamisasioiden valmisteluun.
- Kaupunginmuseo ja tekninen toimi valmistelevat yhdessä kulttuuriympäristöohjelman, joka ohjaa kaupunkikuvallisten rakennusten, kulttuurimaisen ja arkeologisen kulttuuriperinnön hoitamista ja vaalimista. Ohjelma mahdollistaa kaupungin rakentamisen ja kasvamisen niin, että kaupunkikerrostumat tukevat kaupunkikuvaa.

Kirjasto on avoin oppimisympäristö, jossa kävijät opettavat toisiaan

- Espoon kaupunginkirjaston tilat muuntautuvat ja joustavat sen mukaan, mikä alueellinen tarve kulloinkin on. Kirjasto on esimerkiksi eri-ikäisten ihmisten kohtauspaikka tai digitaalisten palvelujen tarjoaja.
- Kirjaston joustava ja asukkaat huomioiva toiminta edistää sosiaalisten kaupunkiympäristöjen rakentamista. Kirjastossa asukkaat luovat yhdessä uutta yhteisöllistä kaupunkilaisuutta, joka kannustaa yrittäjyyteen ja osallistumiseen.

Toimenpiteiden seuranta

KulttuuriEspoo 2030 -toimenpiteet ovat poikkihallinnollisia ja niiden toteutuminen edellyttää eri toimialojen sitoutumista. Toimenpiteet huomioidaan asianomaisten toimialojen ja tulosyksiköiden toiminnan suunnittelussa ja toteutumisesta raportoidaan valtuustokausittain kulttuurilautakunnalle ja valtuustolle.

- Kirjasto on oppimisen, kohtaamisten ja jakamisen keskittymä. Jakamistaloudessa kaikkea ei tarvitse omistaa itse.

Kestävä kaupunkikulttuuri on läsnä asukkaiden lähiympäristössä

- Kaupunki kannustaa asukkaita luomaan osallistavia kaupunkikulttuuritapahtumia. Kaupunki mahdollistaa asukkaiden omaehtoista toimintaa ja edistää sitä esimerkiksi lupa-asioita helpottamalla ja tiloja tarjoamalla.
- Asukkaiden käytössä on digitaalisia tiloja, jotka mahdollistavat uudenlaisia kohtaamisia.
- Keran alue on Espoon kiertotalouden sekä ekologisesti ja sosiaalisesti kestävän elämäntavan edelläkävijä.
- Yhteistyö kaupungin avustusta myöntävien toimijoiden (kulttuuri, sosiaali- ja terveystoimi, nuoriso- ja liikunta, opetus sekä ruotsinkieliset sivistyspalvelut) välillä on sujuvaa ja joustavaa. Avustusprosessissa ja sen asiakaslähtöisyyden parantamisessa hyödynnetään digitaalisia keinoja.

Espoon kaupunki on luova toiminta-alusta, luovuuden kampus, jossa palvelut, työpaikat, yrittäjyys ja asuminen nivoutuvat yhteen.

Kulttuurin taloudellisen vaikuttavuuden mittaaminen

- Talouden painopiste siirtyy tulevaisuudessa palveluihin ja hyvinvointiin: aineeton pääoma korostuu perinteisen talousajattelun rinnalla.
- Kulttuuripalveluja mitataan ja seurataan talouden tunnuslukujen lisäksi muilla uusilla indikaattoreilla.

© Heidi-Hanna Karhu

Mittarit suunnitellaan yhteistyössä taloushallinnon kanssa. Digitalisaation mahdollistamat ratkaisut tekevät tietojen keräämisestä laajempaa ja tarkempaa.

Kulttuuri vahvistaa kaupungin imagoa ja elinvoimaisuutta

- Kulttuuri on tärkeä osa Espoon elinkeino- ja vetovoimapalveluita. Kulttuuri hyödyntää laajasti tulevaisuuden digitaalisia toimintamalleja.
- Kulttuurin ja elinkeinoelämän yhteistyöllä vahvistetaan Espoon mainetta ja luodaan Espoosta houkutteleva kotipaikka myös kansainvälisille asiantuntijoille ja toimijoille.
- Espoolaiset taiteen ja kulttuurin lippulaivat ovat merkittävä imagotekijä ja niitä hyödynnetään aktiivisesti kaupunkimarkkinoinnissa.

- Espoon kaupunki on luova toiminta-alusta, luovuuden kampus, jossa palvelut, työpaikat, yrittäjyys ja asuminen nivoutuvat yhteen. Kulttuuritoimijoiden, korkeakoulujen ja yritysmaailman yhteistyö on aktiivista ja toimivaa.

